

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
20 жылғы «» _____
№ ____ бұйрығына -қосымша

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуір
№ 115 бұйрығына -қосымша

Зиятының орташа түрде бұзылыстары бар білім алушыларға арналған
бастауыш білім беру деңгейінің 1-4 сыныптары үшін «Сенсорлық даму»
пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Зиятының орташа түрде бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 1-4 сыныптары үшін «Сенсорлық даму» пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі "Білім туралы" Заңының 19-бабы 1 тармағына сәйкес әзірленген.

3. Бағдарламаның оқу міндеттері:

1) әртүрлі анализаторларға мақсатты жүйелі әсер ету арқылы сенсорлық тәжірибені байыту;

2) кеңістіктік-уақыттық бағдарды қалыптастыру және дамыту;

3) графомоторлық дағдыларды қалыптастыру және дамыту;

4) өнімді қызметтің әртүрлі түрлеріне (оқу, бейнелеу, тұрмыстық және еңбек) негіз болатын қарапайым қызмет әдістерін қалыптастыру және дамыту.

4. Бағдарламаның түзету-дамыту міндеттері:

1) көру, есту, кинестетикалық және кинетикалық қабылдауды, қоршаған объектілердің ерекше қасиеттерін қабылдауды дамыту-жаңалықтар;

2) қоршаған әлемді оның объектілерінің барлық қасиеттерінде, қасиеттері мен белгілерінде (түсі, пішіні, жетегі, қашықтығы, дәмі, иісі, дыбысы, ритағы және т. б.) қабылдау қабілетін қалыптастыру;

3) көз-қимыл және мотор үйлестіруді дамыту;

4) кеңістіктік бағдарлауды дамыту;

5) ірі және ұсақ моториканы дамыту;

6) ерікті мінез-құлықты, эмоционалдық саланы түзету және дамыту;

7) танымдық процестерді түзету және дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастыру кезінде мыналарды ескеру қажет:

1) ұжымдық оқыту жағдайында оқушылардың танымдық белсенділігінің төмендігі;

2) алдыңғы жұмыста қолданылатын мұғалімнің көмегін ынталандыратын бағыттаушыға әлсіз реакция;

3) коммуникативтік, реттеуші, жоспарлаушы сөйлеу функцияларының өрескел дамымауы;

4) бастауыш сынып оқушыларының өз белсенділігін сақтаудағы және қырық бес минут ішінде бір оқу пәнінің мазмұнына зейінін шоғырландырудағы шағын ресурсы;

5) қалыптасатын дағдыларды автоматтандырудың қиындықтары.

6. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдерінің негізінде зияты айқын бұзылған адамдардың өмірін "қалыпқа келтіру" тұжырымдамасы жатыр. Жеке даму, әлеуметтік тәжірибені қалыптастыру, оқушыларды қоршаған адамдарға, заттарға, іс-әрекеттерге, қарым-қатынастарға тарту үшін жағдай жасау көзделеді.

7. Бастауыш сыныптарда педагогикалық іс - шаралар практикалық дағдыларды игеру тәсілдерін қалыптастыруға бағытталған-мұғалімнің іс-әрекетіне еліктеу, үлгі бойынша жұмыс істеу, ересектер мен балалармен ынтымақтастық.

8. Мұғалімдер оқушылардың бірегей ерекшеліктерін сақтай отырып, жеке қарқынмен даму құқығын құрметтейді; үнемі өзгеріп отыратын мүмкіндіктерді зерттейді, білім беру қажеттіліктерін бағалайды, дағдыларды дамыту мен игерудегі шағын жетістіктерді тіркейді. Кез-келген прогресс оқуда оң нәтиже ретінде қарастырылады.

9. Педагогтер осы бағдарламадан әрбір оқушы үшін қолжетімді оқу мазмұнын, сондай-ақ оқушылардың жеке мүмкіндіктері мен білім беру, жеке жетістіктерін бағалау нәтижелерін ескере отырып, оқыту әдістерін, нысандарын, құралдарын дербес таңдайды.

10. Оқу-тәрбие процесі зиятының орташа түрде бұзылыстары бар білім алушыларды оқытудың бүкіл кезеңі ішінде пәндік іс-әрекетте құрылады. Оқушылардың қажеттіліктеріне сәйкес пәндік ортаны құру кезінде келесі ережелер орындалады:

1) білім мен дағдыларды жаңа жағдайға көшірудің елеулі қиындықтарына байланысты осы дағдылар пайдаланылатын жағдайға барынша жақын жағдайда жүзеге асыру іскерліктері мен дағдыларын қалыптастыру;

2) сабақтарды ұйымдастыруға арналған ғимарат ішін жаратқандыру нақты өмірлік жағдайларды көрсетуі тиіс;

3) мектептегі әлеуметтік-тұрмыстық және пәндік-дамытушы орта білім алушылардың психофизиологиялық ерекшеліктері мен

қажеттіліктерін ескере отырып ұйымдастырылады (қозғалыс белсенділігі үшін, демалу үшін орындар қажет).

4) заттық орта білім алушылардың мүмкіндіктерінің өзгеруіне сәйкес өзгеруге тиіс.

11. Мұғалім әр түрлі оқу пәндерінің мазмұнын бір сабаққа біріктіреді. Оқытудың интеграцияланған сипаты заттық оқытуға біртіндеп көшумен мектепте оқудың алғашқы 2-4 жылында затсыз оқытумен жүзеге асырылады.

12. Затсыз оқыту кезеңінде оқушылардың мақсатты іс-әрекетін ұйымдастыру үшін тақырыптық жоспарлау қолданылады. Бағдарлама оқу жылының әр аптасы үшін түпкілікті тақырыпты анықтайды. Әр сыныпта әр сыныпта қайталанатын және біртіндеп кеңеюді, зерттелетін ұғымдардың, сөздіктің, фразеологизмнің, практикалық жаттығулардың күрделілігін қамтитын концентрация принципіне сәйкес қайталаынады. Мектептің педагогикалық кеңесі оқушылардың аймақтық ерекшеліктері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, тақырыптар мен тақырыптар тізбегіне өзгерістер енгізе алады.

13. Зиятының орташа түрде бұзылыстары бар білім алушыларда сөйлеуді дамытуда (оның болмауына дейін) және қарым-қатынаста айқын қиындықтар бар. Сөйлеуді түсінуді дамыту, ауызша және балама қарым-қатынас құралдарын қалыптастыру бойынша дәйекті жұмыс құрылуда.

14. Оқытудың алғашқы кезеңдерінде оқушылардың ойын және практикалық іс-әрекетіне енгізілген мөлшерленген ауызша оқыту әдістерін қолдана отырып, негізінен ойын, практикалық және көрнекі әдістер қолданылады. Сөйлеудің өзіндік іс-әрекеті мен мұғалім тарапынан оқушылардың әрекеті мөлшерлі және түсінікті болуы керек.

15. Сенсорлық стандарттарды объективті әлемде бағдарлау әдісі ретінде игеру, сенсорлық-перцептивті әрекеттерді қалыптастыру біртіндеп сөзбен бекітілуі керек: балаларға өз іс-әрекеттерін сөйлеумен сүйемелдеуге, өз іс-әрекеттерін және басқалардың іс-әрекеттерін жоспарлауға және бағалауға үйретеді.

16. Оқыту процесі тек мазмұнды ғана емес, сонымен қатар ұйымдастырушылық формаларды да қатаң реттеуді қарастырмайды. Оқу сабағын ұйымдастырған кезде әр оқушыда осындай қажеттілік туындаған кезде қызмет түрін өзгерту немесе демалу мүмкіндігі қамтамасыз етіледі. Жеке жұмысты жеке қарқынмен орындау, педагогтің жеке көмегін алу үшін жағдайлар қамтамасыз етіледі.

17. Оқушыларға сабақ барысында сыныпта еркін қозғалуға, оқу тапсырмаларын үстел басында, кілемде отырып, тұрып, сыныптастарымен бірлесе отырып немесе сыныптастарының жұмысын бақылап орындауға мүмкіндік беріледі.

18. М.Монтессоридің педагогикалық жүйесін арнайы дайындалған заттық дамытушылық ортада басқа арнайы педагогикалық әдістер мен технологиялармен ұштастыра пайдалану ұсынылады.

19. Бағдарламаны игеру кезінде білім алушылардың белсенділігі мен дербестігі қалыптасатын негізгі қызмет түрлері:

1) тірі және жансыз табиғат пен әлеуметтік өмір құбылыстарын байқау;

2) заттық-тәжірибелік әрекет;

3) ойын әрекеттері және ойын қызметі;

4) білім алушылардың шаруашылық-еңбек қызметі;

5) әлеуметтік-тұрмыстық қызмет;

6) жақын ортадағы (микросоциум) балалармен және ересектермен қарым-қатынас;

7) оқу қызметі (білім алушылардың мүмкіндіктеріне сәйкес).

20. Оқушыларға дидактикалық ойындар, өмірлік жағдаяттарды драматизациялау ойындары ұсынылады. Ойындарды өткізу кезінде белгілі бір қарқынды сақтау керек, ойын жаттығуларын оқушыларға сұрақтармен асыра толтырмау керек. Мектеп оқушыларын мұғалім мен сыныптастарының іс-әрекетін байқауға, сыныптастарының жауаптарын тыңдауға, ортақ ойынға қатысу үшін өз кезегін күтуге үйрету керек.

21. «Сенсорлық даму» пәні аясындағы түзету жұмыстары әр оқу жылында білім мен тәрбиенің бүкіл процесіне енеді. Сыныптағы сабақтар мектептің басқа аумақтарында да, одан тыс жерлерде де (дүкен, пошта, алаң, саябақ, спорт алаңы, тұрғын бұрыш, кітапхана және т.б.) жүргізілетін экскурсиялармен, бақылаулармен кезектесіп отырады.

22. Сабақтарды өткізу процесінде келесі жұмыс түрлерін қолдануға болады: дидактикалық ойындар, арт-терапия, графикалық, динамикалық және көз қимылдату жаттығулары, саусақ ойындары, мобильді және компьютерлік оқу ойындары мен бағдарламалары. Сенсормоторлық дағдылар балалар шығармашылығының әртүрлі түрлерінде тиімді дамиды: сурет салу, аппликация, модельдеу, дизайн, өру, тоқу, кесте тігу, тігу, мозаикаларды құрастыру, жіппен жазу, оригами.

23. «Сенсорлық даму» тақырыбындағы түзету сабақтары зиятының орташа түрде бұзылыстары бар білім алушылардың мектеп білімін барынша толық меңгеруіне, қоршаған шындықты білуіне және әлеуметтенуіне негіз жасауға арналған.

24. Оқытушы зиятының орташа түрде бұзылыстары бар білім алушының өмірді қалыпқа келтіруге қажетті білім, білік, дағдыларды меңгеруіне кедергі болатын нақты қиындықтарды зерделеуі қажет. Бұл ретте іс-әрекеттің мотивациялық-бағдарлық, операциялық, бақылау және бағалау сияқты компоненттерін меңгеру деңгейін бағалау талап етіледі.

25. Сауалнама нәтижелері оқушылардың қазіргі даму деңгейінің анықталған аймағы негізінде құрылатын және жылжымалы құрамға ие

топшаларды қалыптастыруда шешуші болып табылады. Жеке оқушылар үшін белгілі бір кезеңге жеке түзету сабақтары жоспарланған.

26. Арнайы түзету және дамыту жұмыстары уақыт өте келе әртүрлі заттар мен материалдармен ерікті мақсатты әрекеттерге айналатын қарапайым нақты манипуляцияларды қалыптастырудан басталатын заттық-тәжірибелік қызметтің әртүрлі түрлерін қалыптастыруға бағытталған.

27. Бағдарламаның мазмұны ұсынымдық сипатта болады, өйткені зиятының орташа түрде бұзылыстары бар білім алушының дамуы біркелкі еместігімен, жоғары психикалық функциялардың дамуының жеке қарқынымен және оның жеке тәжірибесімен сипатталады. Педагог психофизикалық дамудың өзекті деңгейін және білім алушының қажеттіліктерін ескере отырып, кез келген өзгерістер енгізуге құқылы.

28. Игерудің жеке және пәндік жоспарланған нәтижелері білім алушылардың жеке мүмкіндіктері мен нақты білім беру қажеттіліктеріне сәйкес келетін мүмкін (шамамен) ретінде қарастырылуы керек. Пән бойынша оқу жетістіктерін балдық бағалау пайдаланылмайды. Жетістіктерді бағалау үшін сипаттамалық бағалау қолданылады.

3 - тарау. «Сенсорлық даму» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. «Сенсорлық даму» оқу пәнінің мазмұны

29. «Сенсорлық даму» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 1 -сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 66 сағатты;
- 2) 2 -сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 68 сағатты;
- 3) 3 -сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 68 сағатты;
- 4) 4 -сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 68 сағатты құрайды.

Пән бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазпқстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына байланысты (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

30. «Сенсорлық даму» оқу пәнінің базалық мазмұны келесі бөлімдерді қамтиды:

- 1) «Сенсорлық процестерді дамыту»;
- 2) «Кеңістікте бағдарлауды дамыту»;
- 3) «Ұсақ моториканы дамыту».

31. «Сенсорлық процестерді дамыту» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) көріп қабылдау және зейін;
- 2) түс, пішін, өлшемді ажырату;
- 3) есту қабылдау және зейін;

- 4) тактильді-қозғалысты дамыту;
- 5) кинестетикалық және кинетикалық даму.

32. «Кеңістікте бағдарлауды дамыту» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) өз денесінде бағдарлау;
- 2) қоршаған кеңістікте бағдарлау;
- 3) қағаз парағында, үстел бетінде бағдарлау.

33. «Ұсақ моториканы дамыту» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) қол және саусақты дамыту.

34. 1-сыныпқа арналған «Сенсорлық даму» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Сенсорлық процестерді дамыту. Көріп қабылдау және зейін: көзқарасты бекіту, қозғалмайтын және қозғалмалы объектіні көзбен қадағалау, объектілерді тану. Заттың оның кескінімен байланысы. Қарапайым объектілерді имитациялау, ою-өрнектер жасау. Бірқатар заттардағы өзгерістерді анықтау. Заттардың қасиеттерін зерттеу: негізгі түстерді ажырату, екі қарама-қарсы заттарды өлшемі, қалыңдығы, биіктігі, ені бойынша ажырату. Есту қабылдау және зейін: сөйлеу және сөйлеуге жатпайтын дыбыстарға реакциялар, дыбыстың басталуы мен аяқталуы, дыбысқа еліктеуді ажырату. Тактильді-моторлық қабылдау және заттардың ерекше қасиеттерін қабылдау: бағдарлаудың іздеу әдістері (әр түрлі жағынан қарау, сезіну, қолдану, қабаттасу). Тағамның дәмін тану. Үлгі бойынша көлемді фигуралар мен заттарды, иістерге реакцияны анықтау. Кинестетикалық және кинетикалық даму: адамның жанасуына реакциялар, материалдармен жанасу, дене бетіне қысым. Адамдар мен жануарлардың қозғалысын бақылау:

2) Кеңістікте бағдарлауды дамыту. Өз денесінде бағдарлау. дене мүшелерін ажырату. Қоршаған кеңістіктегі бағдарлау: нұсқау қимылымен "мұнда-анда", "алға-артқа", "осында", "жақын" объектілерінің орналасуын ажырату. "Қуыршақ қайда?"». Сынып бөлмесіндегі бағдарлау. Мұғалімнің көмегімен кеңістіктік қатынастарды модельдеу. Қағаз парағына, үстел бетіне бағдарлау: заттарды көрсетілім бойынша қатарға орналастыру, қағаз парақта фишкаларды еліктеу арқылы орналастыру, үлгі бойынша орналастыру, үлгі бойынша 2 бөліктен тұратын тақырыптық суреттер құрастыру. Геометриялық пішіндерді бояу;

3) Ұсақ моториканы дамыту. Қол және саусақты дамыту: саусақ ойындары, жазу құралдарын ұстауға және қолдануға арналған арнайы жаттығулар. Мозаикадан еліктеу, үлгі бойынша өрнектер құрастыру. Сопақшаны, шарларды домалату кезіндегі пішіндеу қозғалыстары.

35. 2 -сыныпқа арналған «Сенсорлық даму» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Сенсорлық процестерді дамыту. Көріп қабылдау және көру зейін: заттарды, адамдарды, жануарларды (негізгі элементтер, объект бөлшектері) қарау. Үй ішіндегі және суреттердегі заттарды іздеу. Өзгелер мен өз заттарын ажырату. Үлгі бойынша геометриялық фигуралардан, таяқшалардан, моншақтардан ою-өрнектер жасау. Қатардағы заттардың орналасу ретін есте сақтау. Көлемді және жазықтық геометриялық фигураларды ажырату (шар,

текше, шеңбер, шаршы, сопақ, үшбұрыш). Үлкен және кішкентай, қалың және жұқа заттарды көрсету, ауызша нұсқаулық бойынша, өз бетінше салыстыру. Есту қабылдау және зейін: дыбыстарды ажырату, музыкалық ойыншықтардың локализациясы мен дыбыстық сипатын анықтау (дыбыс деңгейі, бір-көп), таныс дауыстарды тану, дыбысқа еліктеуді ажырату. Заттардың тактильді-моторлы қабылдауы және ерекше қасиеттерін қабылдау: арнайы тексеру қозғалыстары (сипау, илеу, түрту, қысу). Сұйық және қатты тағамдардың (ыстық, суық) контрастты температурасын ажырату. Үлгі бойынша көлемді және жазық заттарды жұптастыру. Қарама-қарсы иістерді ажырату (жағымды және жағымсыз). Кинестетикалық және кинетикалық даму: вербалды емес коммуникациялар (мимика, пантомимика). Объектілерден келетін дірілге реакция. Еліктеу қимылдарын орындау, дене қимылдарына еліктеу, мимика;

2) Кеңістікте бағдарлауды дамыту. Дене бөліктерінің кеңістіктік орналасуына бағдарлау: бас-жоғарғы, аяқтар-төменгі, кеуде - ортасында, қолдар - дененің жанында. Оң және сол қолды ажырату. Заттардың өздеріне және бір-біріне қатысты орналасуы: алыс, жақын, айналасында, жоғарыда, төменде, өзінен (өзінен) бұрын, өзінен кейін, көрсетілім бойынша, үлгі бойынша. Нұсқау бойынша мұғалімнің, басқа балалардың артынан ғимарат ішінде орын ауыстыру. Еліктеу арқылы кеңістіктік қатынастарды модельдеу (ғимараттар, құрылыс). Үлгі бойынша 3 бөліктен тұратын тақырыптық суреттерді құрастыру;

3) Ұсақ моториканы дамыту. Қолдар мен саусақтардың қозғалысын дамыту, саусақ ойындары, трафареттерді штрихтау. Үлгі бойынша мозаикадан өрнектер жасау. Геометриялық пішіндер мен қарапайым заттарды ермексазбен мүсіндеу. Сурет: үлгі бойынша сызық шегінде түзу, көлбеу, сынған сызықтардан тұратын жиектер, нүктелер бойынша сызықтар.

36. 3 -сыныпқа арналған «Сенсорлық даму» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Сенсорлық процестерді дамыту. Көріп қабылдау және зейін: заттарды, бөлшектерді, бөліктерін көріп зерттеу, қасиеттерін анықтау. Бірдей заттардың жұбын табу. Бөлшектерімен ерекшеленетін тақырыптық және сюжеттік суреттерді салыстыру. Сурет контуры бойынша таныс заттарды тану. Суреттегі геометриялық фигуралардың құрылысы. Көзге арналған гимнастика қимылдары. Түсті әрекетке сигнал ретінде пайдалану. Геометриялық пішіндердің жіктелуі. Көрсету, үлгі, ауызша нұсқаулық бойынша өз бетінше заттарды ені бойынша салыстыру кезінде қолдану тәсілдері, қабаттасу, беттестіру. Есту қабылдау және зейін: 2-3 таңдау кезінде шулы және музыкалық аспаптардың дыбысын ажырату; ерлер, әйелдер, балалар дауыстарының айырмашылығы. Шуларға эмоционалды реакция. Сөзсіз дыбыстардың ұзақтығы (ұзақ-қысқа), әуеннің сипаты (көңілді, қайғылы), музыкалық ойыншықтардағы дыбыстарды ойнату бойынша ажырату. Мимика мен пантомимикамен бірге жүретін қоршаған орта дыбыстарына еліктеу. Заттардың тактильді-моторлы қабылдауы және ерекше қасиеттерін қабылдау: бағдарлаудың іздеу әдістері (сезіну, сипау, илеу, түрту, қысу). Сөз бойынша заттарды табу. Заттардың салмағын ажырату. Сөйлеу немесе пантомимикалық құралдар арқылы иісті таңдаудағы артықшылықтар.

Кинестетикалық және кинетикалық даму: жануарлар мен адамдардың қозғалыстарына, табиғи құбылыстарға, эмоционалды кәйді көрсететін бет қимылдарына еліктеу. Құрылымы мен тұтқырлығы әртүрлі материалдармен жанасу. Дененің орналасуына реакциялар (көлденең, тік). Команда бойынша қозғалысты орындау;

2) Кеңістікте бағдарлауды дамыту. Қағаз парақта бағдарлау (ортасы, ортасында, жоғарғы, төменгі, сол жақта, оң жақта). Дененің оң және сол жақтарын ажырату. Заттардың өздеріне қатысты орналасуын анықтау: алыс, жақын, айналасында, жоғарыда, төменде, өзіңнің алдында, өзіңнің артында, үлгі бойынша. Мектеп бөлмесінде бағдарлау. Жобалау кезінде кеңістіктік қатынастарды модельдеу (конструкторлардың көлемді бөліктерінен құрылыстар);

3) Ұсақ моториканы дамыту. Қолдар мен саусақтардың қозғалысын дамыту: саусақ ойындары; баулар мен бантикті байлау және шешу, жақтаудағы тік, көлденең және көлбеу сызықтармен үлгі бойынша штрихтау. Сурет салу: шекаралар, ою-өрнектер. Сызылған нүктелер бойынша бастырып сызу. Затты тану, ойластыру бойынша мозаикадан үлгі жасау.

37. 4 -сыныпқа арналған «Сенсорлық даму» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Сенсорлық процестерді дамыту. Көріп қабылдау және зейін: бағдарлаудың іздеу әдістері (жоспарлы бақылау) затты оның жеке бөліктері бойынша, қабаттасқан немесе суретте тану. Заттардың сыртқы қасиеттері мен құрамына назар аудару (сынақ және қателік, практикалық сынау). Сипаттама бойынша затты тану. Сурет бойынша, табиғаттан, дизайн, схема бойынша геометриялық фигуралардан құрылыс). Схема бойынша геометриялық фигуралардан, таяқшалардан, моншақтардан ою-өрнектер жасау. Көзге арналған гимнастика. Негізгі түстерді ажырату (қызыл, жасыл, көк, сары, ақ, қара). Заттардың суреттеріндегі текшені, шарды тану. Заттарды екі белгі бойынша біріктіру (үлкен қызыл шарлар). Көріп, сипап сезу арқылы қабаттасуды қолдана отырып, шамасы, ұзындығы, биіктігі, ені, қалыңдығы, тереңдігі бойынша затты салыстыру. Есту қабылдау және зейін: 4-5-тен таңдау кезінде дыбыстық сипаты бойынша күрт ерекшеленетін ойыншықтарды есту арқылы ажырату. Күлкі, жылау, айқайлау, сыбырлау, дыбыс қарқынын ажырату және тану. Ойынды дыбыстық ойыншықтарда буындарды айту, шапалақтау, соғу арқылы ойнату. Сигналдарға реакция (тоқта, автомобильдің дыбысы). Тактильді-моторлы қабылдау және заттардың ерекше қасиеттерін қабыл алу: әр түрлі қызмет түрлеріндегі тактильді-қозғалыс сезімталдығы (мүсіндеу, саусақпен сурет салу, саусақ ойындары). Әр түрлі өнімдерді консистенциясы бойынша ажырату (сұйық, қатты, тұтқыр, борпылдақ). Заттардың жанасу қасиеттері (жұмсақ, қатты, тегіс, өрескел). Иістерді ажырату (гүл, цитрус, қылқан жапырақты, ваниль, кофе). Кинестетикалық және кинетикалық даму: ертегі кейіпкерлеріне, мультфильмдер мен фильмдерге еліктеу. Дененің әртүрлі беттермен жанасуына реакция. Ойдан шығарылған заттармен әрекеттер. Қозғалыстар тізбегін өз бетінше орындау (2-3-тен). Позалар мен қозғалыстарды ойнату ("Айна" типті

ойындар). Мимика мен пантомимикамен эмоцияларды кейіпкерлерді ертегілер мен мультфильмдерді жеткізу;

2) Кеңістікте бағдарлауды дамыту. Өзіне және фотосуретке дене мүшелерін, басқа адамдардың, жануарлардың дене мүшелерін ажырату және атау. Дененің оң және сол жақтарын, дене бөліктерін алдыңғы және артқы жағынан көрсету және атау. Заттардың өзіне қатысты орналасуын, заттардың бір-біріне қатысты орналасуын анықтау: алыс, жақын, айналасында, жоғарыда, төменде, өзіңнің алдында/алдында/артында, жоғарыда, төменде, астында. Мектеп учаскесінде бағдарлау. Дизайн және схема бойынша кеңістіктік қатынастарды модельдеу. Қағаз парағында бағдарлау (ортасы, жоғарғы, төменгі, сол, оң, бұрыш, сол жақ бұрыштар, жоғарғы оң жақ бұрыш);

3) Ұсақ моториканы дамыту. Қолдар мен саусақтардың қозғалысын дамыту, саусақ ойындары. Әр түрлі сызықтармен штрихтау. Сурет контурын көшіру. Үлгі бойынша мозаикадан заттың бейнесін жасау. Жануарларды, адамдарды, қоршаған орта объектілерін ермексазбен мүсіндеу. Қиғаш түзу және нүктелі сызықтардың әртүрлі конфигурацияларының толқынды сызықтарын жүргізу. Конфигурациясы бойынша баспа әріптерінің элементтеріне ұқсас фигураларды салу.

Параграф 2. Оқу мақсаттарының жүйесі

38. Бағдарламада оқыту мақсаттары әр сыныпқа кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.4 «1» – - сынып, «2.1» – бөлімше, «4» – оқу мақсаты.

39. Оқу мақсаттарының жүйесі бөлімдер мен сыныптар бойынша берілген:

1) «Сенсорлық процестерді дамыту» бөлімі:

Бөлімше	Оқу мақсаттары			
	1 -сынып	2 -сынып	3 -сынып	4 -сынып
1.1. Көріп қабылдау және зейін	1.1.1.1 адамның бетіне, қозғалмалы және қозғалмайтын заттарға назар аудару	2.1.1.1 заттарды, адамдарды, жануарларды қарау: объектінің негізгі элементтері, бөлшектері	3.1.1.1 заттарды мақсатты түрде зерттеу, көріп зерттеу, негізгі элементтерді, бөлшектерді, қасиеттерді окшаулау	4.1.1.1 бағдарлаудың іздеу тәсілдерін қолдану (жоспарлы бақылау)

	1.1.1.2 қозғалатын затты көзбен қадағалау (көлденең, тігінен, шеңбер бойымен, алға / артқа)	2.1.1.2 сұраныс бойынша затты іздеу (доп қайда?)	3.1.1.2 жұп заттарды табу (осындай бер)	4.1.1.2 затты оның жеке бөліктері арқылы тану
	1.1.1.3 өз заттарын іздеу, тану және табу	2.1.1.3 бөлмеден, жиынтықтан берілген затты табу	3.1.1.3 объектілердің сыртқы қасиеттері мен сапасына іс жүзінде назар аудару (сынау және қателік әдісі)	4.1.1.3 объектілердің сыртқы қасиеттері мен сапасына іс жүзінде назар аудару (сынау және қателесу әдісі, тәжірибелік қолдану)
	1.1.1.4 затты оның бейнесімен байланыстыру	2.1.1.4 суреттерден тиісті затты немесе әрекетті табу (кім жүгіреді?)	3.1.1.4 бөлшектерімен ерекшеленетін заттық және сюжеттік суреттерді салыстыру	4.1.1.4 сюжеттік суреттерде сюжеттік желіні, ұйқаспайтын жерін бөліп көрсету (болады, болмайды)
	1.1.1.5 сөз бойынша көптеген басқалардың ішінен затты іздеу және тез табу	2.1.1.5 суреттегі көптеген басқалардың ішінен затты іздеу және тез табу	3.1.1.5 суреттің контуры бойынша таныс затты тану	4.1.1.5 қабаттасқан немесе шулы кескіндегі таныс нысанды тану
	1.1.1.6 нұсқаулыққа сәйкес бөлмедегі затты табыңыз:	2.1.1.6 өзінің және басқа адамдардың киімдерін, шкафын,	3.1.1.6 нұсқауларға сәйкес затты табу: барлық қызыл түсті көрсету	3.1.1.6 сипаттама бойынша затты табу: жасыл, тәтті, дөңгелек

	куыршак қайда?	үстелін ажырату		
	1.1.1.7 еліктеу бойынша геометриялық фигуралардан құрастыру (үй, қоршау)	2.1.1.7 табиғаттан алынған геометриялық пішіндерден құрастыру	3.1.1.7 сурет бойынша геометриялық фигуралардан құрастыру	4.1.1.7 геометриялық пішіндерден сурет бойынша, табиғаттан, жоспар, сызба бойынша құрастыру
	1.1.1.8 еліктеу арқылы геометриялық фигуралардан , таяқшалардан , моншақтардан н ою-өрнектер жасау	2.1.1.8 үлгі бойынша геометриялық фигуралардан , таяқшалардан , моншақтардан н ою-өрнектер жасау	3.1.1.8 геометриялық пішіндерден, таяқшалардан , моншақтардан н үлгі мен сөз бойынша ою-өрнек жасау	4.1.1.8 схема бойынша геометриялық пішіндерден, таяқшалардан, моншақтардан ою-өрнектер жасау
			3.1.1.9 көзге арналған гимнастика қимылдарын орындау	4.1.1.9 нұсқау бойынша өз бетінше еліктеу арқылы көзге арналған гимнастика қимылдарын орындау
	1.1.1.9 заттар қатарындағы өзгерістерді анықтау (не жоғалып кетті?)	2.1.1.9 қатардағы заттардың орналасу ретін есте сақтау	3.1.1.9 заттардың орналасқан орнын еске түсіру	4.1.1.9 кейінге қалдырылған кескіндер мен конструкцияларды жасау
1.2. Түс, пішін, өлшемді ажырату	1.1.2.1 түсі бойынша күрт ерекшеленетін үлгіге сәйкес заттарды таңдау -	2.1.2.1 түсі бойынша күрт ерекшеленетін үлгіге сәйкес заттарды таңдау -	3.1.2.1 заттарды түсі бойынша үлгісі бойынша біріктіру	4.1.2.1 негізгі түстерді ажырату (қызыл, жасыл, көк, сары, ақ, қара)

	басым белгі (2 қарама-қарсы түс)	басым белгі (3 қарама-қарсы түс)		
	1.1.2.2 қоршаған ортада таныс түстерді табу	2.1.2.2 аппликация мен құрастыру заттарды орналастыру кезінде түстерді үлгі бойынша ауыстыру	3.1.2.2 түстерді әрекет сигналы ретінде пайдалану	4.1.2.2 сөз бойынша сәйкес түсті табу, таныс заттардың түсін атау
	1.1.2.3 пішіні бойынша күрт ерекшеленетін заттарды үлгі бойынша таңдау (осындай бер)	2.1.2.3 үлгі бойынша текшені, шар, брус тану	3.1.2.3 текшені, шар, брус аты бойынша табу	4.1.2.3 геометриялық денелердің (текше, шар, брус) атауларын өз сөзінде қолдану
	1.1.2.4 шар мен текшенің қасиеттерін зерттеу: шар домалайды, текше домаламайды	2.1.2.4 шар мен текшенің қасиеттерін ажырату (шар дөңгелек, дөңгелектерді көрсет)	3.1.2.4 заттар мен ойыншықтардан геометриялық пішіндерді тану (шарға ұқсас, бірдей)	4.1.2.4 заттардың суреттеріндегі текшені, шарды тану
	1.1.2.5 шеңбердің, сопақшаның, квадраттың жазықтық модельдерін сипап сезу және визуалды түрде ажырату	2.1.2.5 шеңбердің, сопақшаның, квадраттың, үшбұрыштың жазықтық модельдерін сипап сезу және визуалды түрде ажырату	3.1.2.5 геометриялық фигуралардың атауларын қолдану шеңбер, сопақ, шаршы, үшбұрыш	4.1.2.5 шеңбер, сопақша, шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрышты әртүрлі көлемдегі, түсті фигуралардан (үлгі бойынша, аты бойынша) ажырату

	1.1.2.6 геометриялық пазылдарды құрастыру, жақтауларға дөңгелек, сопақ және төртбұрышты кірістірулерді салу	2. 1.2.6 геометриялық пазылдарды құрастыру, дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрышты, тікбұрышты кірістірулерді салу	3.1.2.6 геометриялық пішіндерді жіктеу	4.1.2.6 заттарды екі белгі бойынша біріктіру (үлкен қызыл шарлар)
	1.1.2.7 үлкен және кішкентай көлемді заттарды көрсету, ауызша нұсқаулық, өз бетінше салыстыру кезінде көзбен сәйкестендіру	2.1.2.7 көрсетілім бойынша ауызша нұсқаулық, өз бетінше қалың және жұқа заттарды салыстыру кезінде көріп байланыстыру	3.1.2.7 заттарды ені бойынша салыстыру кезінде көзбен көріп салыстыру әдістерін қолдану	4.1.2.7 екі затты өлшемі, ұзындығы, биіктігі, ені, қалыңдығы, тереңдігі бойынша көріп салыстыру, қабаттастыру арқылы салыстыру
	1.1.2.8 көрсетілімге, үлгіге, ауызша нұсқаулыққа сәйкес үлкен және кішкентай жалпақ заттарды салыстыру кезінде қабаттасуды қолдану	2.1.2.8 сұраныс бойынша екі заттың қалың, жұқа затын тану және көрсету	3.1.2.8 өз бетінше, үлгі, ауызша нұсқау бойынша заттарды ені бойынша салыстыру кезінде қабаттастыру, беттестіру әдістерін қолдану	4.1.2.8 атауы бойынша ажырату: үлкен-кішкентай, биік-төмен, қалың-жұқа, ұзын-қысқа, кең-тар терең-таяз
	1.1.2.9 өлшемі бойынша қарама-қарсы 2 затты ажырату (үлкен, кіші)	2.1.2.9 2 затты өлшемі бойынша әртүрлі тәсілдермен салыстыру	3.1.2.9 3 затты өлшемі бойынша салыстыру (үлкен, кіші, ең кішкентай)	4.1.2.9 біртекті заттарды кішіден үлкенге қарай орналастыру

		(үлкен, кішірек, салыстыру)		
1.3. Есту қабылдау және зейін	1.1.3.1 қоршаған орта дыбыстарына жауап беру: сөйлеу, музыка, шу	2.1.3.1 2-ден таңдау кезінде ойыншықтардың дыбыстарының табиғаты бойынша күрт ерекшеленетінін есту арқылы ажырату: барабан-сырнай	3.1.3.1 2-3-тен таңдау кезінде шу мен музыкалық аспаптардың дыбыстарын ажырату	4.1.3.1 4-5-тен таңдау кезінде ойыншықтардың табиғаты бойынша күрт ерекшеленетін дыбыстарын естіп ажырату
	1.1.3.2 таныс адамдардың дауысына жауап беру	2.1.3.2 таныс адамдардың дауыстарын тану, көрсету немесе атымен атау	3.1.3.2 ерлер, әйелдер, балалар дауыстарын есту арқылы ажырату	4.1.3.2 күлу, жылау, айқайлау, сыбырлауды ажырату және шығару
	1.1.3.3 құлақ, иық, бел деңгейінде орналасқан қозғалмайтын дыбыс көзінің орнын анықтау	1.1.3.3 локализацияны анықтау және дыбыс көзінің қозғалысын қадағалау	3.1.3.3 шуларға эмоционалды түрде жауап беру: қолмен қатты және жағымсыз шудан қорғану, жағымды дыбыстарға қуанышты мимикамен, есту зейінімен, қимылдармен жауап беру	4.1.3.3 сигналдарға жауап беру (тоқта, автомобильдің дыбысы және т. б.)
	1.1.3.4 музыкалық ойыншықтардың	2.1.3.4 сөзсіз дыбыстарды дыбыс деңгейі бойынша	3.1.3.4 сөзсіз дыбыстарды ұзақтығы бойынша	4.1.3.4 дыбыстың қарқынын есту арқылы

	дыбысының басталуы мен аяқталуына жауап беру	ажырату (қатты және тыныш), музыкалық ойыншықтард а ойнау	ажырату (ұзақ-қысқа), музыкалық ойыншықтард а ойнау	ажырату; дыбыстық ойыншықтард а буындарды айту, шапалақтау, соғу арқылы ойнау
	1.1.3.5 дыбысқа еліктеу мен қоршаған орта дыбыстарын ажырату, дыбыстың шығу көзімен сәйкестендіру	2.1.3.5 дыбысқа еліктеуді ажырату, дыбыс көзімен байланыстыру және атау (не естілді?)	3.1.3.5 мимика және пантомима сүйемелдеуім ен қоршаған ортаның дыбыстарына еліктеу	4.1.3.5 қоршаған ортаның таныс дыбыстарынд а еркін бағдарлау
		2.1.3.6 дыбыстардың санын есту арқылы ажырату: біреуі көп; музыкалық ойыншықтард а ойнау	3.1.3.6 музыкалық ойыншықтар мен қимылдар арқылы әуеннің табиғатын (көңілді, мұңды) ажырату және жаңғырту	4.1.3.6 еліктеу арқылы қарапайым ырғақтарды ойнату
1.4. Тактильді-моторлық қабылдау және заттардың ерекше қасиеттерін қабылдау	1.1.4.1 бағдарлаудың іздеу әдістерін қолдану: әр түрлі жағынан қарау, сипап сезіну, қабаттасу	2.1.4.1 арнайы тексеру қозғалыстары н қолдану (сипау, илеу, түрту, қысу)	3.1.4.1 бағдарлаудың іздеу әдістерін қолдану: сезіну, сипау, илеу, түрту, соғу, қысу	4.1.4.1 әр түрлі әрекет түрлерінде тактильді-моторлы сезімталдықты қолдану: модельдеу; саусақпен сурет салу; саусақ ойындары
	1.1.4.2 тағамды дәміне қарай	2.1.4.2 сұйық және қою тағамдардың	3.1.4.2 өнімдердің негізгі дәмдік	4.1.4.2 консистенциясы әртүрлі

	тану (алма, нан, кәмпит)	(ыстық, суық)қарама-қарсы температуралық режимдерін ажырату	қасиеттерін ажырату (ащы, тәтті, қышқыл, тұзды)	өнімдерді ажыратыңыз (сұйық, қатты, тұтқыр, борпылдақ))
	1.1.4.3 үлгі бойынша жанасу кезінде көлемді фигуралар мен заттарды анықтау (Ғажайып дорба)	2.1.4.3 саны ұлғайған кезде үлгі бойынша көлемді және жалпақ затқа жұпты жанасу арқылы таңдау	3.1.4.3 сөз бойынша затты сипап сезу арқылы табу	4.1.4.3 үлгіге, сөзге, суретке сәйкес жұбын табу үшін санын көбейту кезінде таңдау
	1.1.4.4 үлгі бойынша заттардың мөлшері мен пішінін жанасу арқылы ажырату	2.1.4.4 әр түрлі заттардың контраст температурасын ажырату	3.1.4.4 заттарды салмағы бойынша ажырату (ауыр-жеңіл)	4.1.4.4 заттардың қасиеттерін ажырату (жұмсақ, қатты, тегіс, өрескел)
	1.1.4.5 иістерді сезу	2.1.4.5 қарама-қарсы иістерді ажырату (жағымды және жағымсыз)	3.1.4.5 сөйлеу немесе пантомима құралдарының көмегімен иісті таңдау кезінде артықшылықтарды білдіру	4.1.4.5 иістерді ажырату (гүлді, цитрустық, қылқан жапырақты, ванильді, кофе)
1.5. Кинестетикалық және кинетикалық даму	1.1.5.1 адамның жанасуына барабар эмоционалды-моторлы жауап беру	2.1.5.1 вербалды емес қарым-қатынастарды әртүрлі тәсілдермен білдіру (мимика, пантомимика)	3.1.5.1 жануарлар мен адамдардың қозғалысына еліктеу (қоян сияқты)	4.1.5.1 ертегі кейіпкерлеріне, мультфильмдер мен фильмдердің кейіпкерлеріне еліктеу

	1.1.5.2 материалдармен (ағаш, металл, су және т. б.) жанасуға барабар жауап беру	2.1.5.2 әртүрлі температурадағы материалдармен жанасуға адекватты жауап беру	3.1.5.2 текстурасы мен тұтқырлығы бойынша әртүрлі материалдармен жанасуға барабар жауап беру	4.1.5.2 дененің әртүрлі беттермен жанасуына барабар жауап беру
	1.1.5.3 дене бетіндегі қысымға барабар жауап беру	2.1.5.3 объектілерден келетін дірілге барабар жауап беру	3.1.5.3 дененің жағдайына адекватты жауап беру (көлденең, тік)	4.1.5.3 ойдан шығарылған заттармен әрекет ету
	1.1.5.4 басқа адамдардың қимылдарының орындалуын бақылау және қозғалыстарды қайталау	2.1.5.4 еліктеу арқылы қимылдарды орындау	3.1.5.4 бұйрық бойынша қозғалыстарды орындау	4.1.5.4 қозғалыстардың реттілігін өз бетінше орындау (2-3-тен)
	1.1.5.5 жануарлардың қозғалысын бақылау	2.1.5.5 жануарлардың қозғалысына еліктеу	3.1.5.5 табиғи құбылыстарға еліктеу (жаңбыр, жел)	4.1.5.5 позалармен қозғалыстарды жасау («Айна» сияқты ойындар)
		2.1.5.6 еліктеу арқылы мимикалық қозғалыстарды жасау	3.1.5.6 эмоционалды күйді көрсететін мимикалық қозғалыстарды қайталау	4.1.5.6 ертегі мен мультфильм кейіпкерлерінің эмоцияларын мимикамен және пантомимикамен жеткізу

2) «Кеңістікте бағдарлауды дамыту» бөлімі:

Бөлімше	Оқу мақсаттары			
	1 -сынып	2 -сынып	3 -сынып	4 -сынып
2.1. Өз денесінде бағдарлау	1.2.1.1 дене мүшелерін ажырату (мұрын, көз көрсет)	2.2.1.1 дене бөліктерінің кеңістіктік орналасуын бағдарлау: басы-жоғарыда, аяқтары-төменде, денесі-ортасында, қолдары-дененің жанында	3.2.1.1 дененің оң және сол жақтарын ажырату, бұл алдыңғы, артқы	4.2.1.1 өзінде және фотосуретте дене бөліктерін, басқа адамдардың, жануарлардың дене бөліктерін, дененің оң және сол жақтарын, алдыңғы, артқы жағын ажырату және атау
		2.2.1.2 оң және сол қолды ажырату		
2.2. Қоршаған кеңістікте бағдарлау	1.2.2.1 меңзеу қимылы арқылы «мұнда – сонда», «алға-артқа», «осында», «қасында» заттардың орнын ажырату	2.1.2.1. заттардың өздеріне қатысты орналасуын ажырату: алыс, жақын, айналасында, жоғарыда, төменде, өзінен бұрын (алдында), артында көрсетілім бойынша, мұғалімнің үлгісі бойынша	3.1.2.1. көрсетілім бойынша, үлгі бойынша заттардың өздеріне қатысты орналасуын ажырату: алыс, жақын, жоғарыда, төменде, алдында, артында	4.1.1.2 заттардың өздеріне қатысты орналасуын, заттардың бөліктерінің өзара орналасуын ажырату: алыс, жақын, айналасында, жоғарыда, төменде, өзіңнің алдында / артында, жоғарыда, төменде, астында

	1.2.2.2 «Қуыршақ қайда?» деген сұраққа жестпен көрсету	2.2.2.2 көрсетілім бойынша заттардың бір-біріне қатысты орналасуын ажырату:" алдында, артында, арасында, ішінде, үстінде, астында "	3.2.2.2 бір-біріне қатысты 2-3 затты орналастыру: "бұрын, артында, арасында, ішінде, үстінде, астында" көрсетілім бойынша, үлгі бойынша, ауызша нұсқаулық бойынша	4.2.2.2. бір-біріне қатысты 2-3 затты орналастыру: "алдында, артында, арасында, ішінде, үстінде, астында" көрсетілім бойынша, үлгі бойынша, ауызша нұсқау бойынша
	1.2.2.3 сынып бөлмесінде бағдарлау, өзінің үстел, орындығын табу	2.2.2.3 мұғалімнің, басқа балалардың артынан үй-жайда мұғалімнің нұсқауы бойынша қозғалу	3.2.2.3 мектепте бағдарлау, сынып, дәретхана, асхана табу	4.2.2.3 мектеп ауласында бағдарлау, мектептің кіреберісіне, қақпаға апаратын жолды табу және т.б.
	1.2.2.4 мұғалімнің көмегімен кеңістіктік қарым-қатынастарды модельдеу (қуыршақ жиһазын орналастыру, үстелдің жайылуы және т.б.)	2.2.2.4 еліктеу арқылы кеңістіктік қатынастарды модельдеу (ғимараттар, құрылыс және т. б.)	3.2.2.4 табиғаттан кеңістіктік қатынастарды модельдеу (ғимараттар, құрылыстар, т.б.)	4.2.2.4 жоспарланған және схема бойынша кеңістіктік қатынастарды модельдеу
2.3. Қағаз парағында , үстел	1.2.3.1 көрсетілім бойынша бірнеше	2.2.3.1 үстелге жазық және көлемді заттарды үлгі	3.2.3.1 затты "алға, артқа, жоғары, төмен, оңға,	4.2.3.1 сұрақтарға жауап беру: "қай жерде?"

бетінде бағдарлау	заттарды қатарға қой: "ойыншықтарды қатарға қой"	бойынша тік және көлденең бағытта, құрылым бойынша (солдан-оңға, жоғарыдан-төменге, орталықта) қою	солға, бүйірге " көрсетілім бойынша, ауызша нұсқау бойынша жылжыту	Қайда ..?"(алға, артқа, жоғары, төмен, оңға, солға, бүйірге)
	1.2.3.2 еліктеу, үлгі бойынша үлестірмелі қағаздарды параққа қою	2.2.3.2 қағаз парақта бағдарлау (ортасы, ортасында, жоғарғы, төменгі, сол, оң)	3.2.3.2 қағаз парақта бағдарлау (ортасы, ортасында, жоғарғы, төменгі, сол, оң)	4.2.3.2 қағаз парақта бағдарлау (ортасы, ортасында, жоғарғы, төменгі, сол, оң, бұрыш, сол жақ бұрыштар, жоғарғы оң жақ бұрыш)
	1.2.3.3 үлгіге еліктеу бойынша 2 бөліктен заттық суреттер құрастыру	2.2.3.3 үлгі бойынша 3 бөліктен заттық суреттер құрастыру	3.2.3.3 үлгі бойынша 4 бөліктен заттық суреттер құрастыру	4.2.3.3 сөз бойынша 4 бөліктен заттық сурет құрастыру
	1.2.3.4. фишкалар мен геометриялық фигураларды орнын көрсете отырып, еліктеп қағаз парағында орналастыру	2.2.3.4 үлгі бойынша фишкаларды қағаз парағына орналастыру	3.2.3.4 нұсқаулыққа сәйкес қағаз парақта фишкаларды орналастыру	4.2.3.4 фишкалар мен геометриялық фигуралардың орналасуына түсінік беру
	1.2.3.5 геометриялық фигураларды бояу	2.2.3.5 заттық суреттерді бояу	3.2.3.5 суреттің жетіспейтін бөліктерін аяқтау	3.2.3.5 суреттің жетіспейтін бөліктерін аяқтау

3) «Ұсақ моториканы дамыту» бөлімі:

Бөлімше	Оқу мақсаттары			
	1 -сынып	2 -сынып	3 -сынып	4 -сынып
3.1. Қол мен саусақты дамыту	1.3.1.1 мұғаліммен саусақ ойындарын ойнау (саусақтарды жұдырықпен қысу, саусақтарды ашу, саусағыңызбен көрсету, заттың контурын сызу және саусақпен сурет салу, т.б.)	2.3.1.1 түймелерді, үлкен моншақтарды жіпке тізу, жарманы сұрыптау; түймелерді, сырманы, түймелерді, ілмектерді бекіту және ашу	3.3.1.1 бауларды, бантикті байлау және шешу	4.3.1.1 күнделікті өмірде және сабақта нақты қимылдар жасау (байлау, шешу, бекіту)
	1.3.1.2 жазу құралдарын ұстау үшін арнайы жаттығулар жасау	2.3.1.2 трафареттерді ерікті түрде штрихтау	3.3.1.2 жақтауда тік, көлденең және көлбеу сызықтармен үлгі бойынша штрихтау	4.3.1.2 әртүрлі типтегі сызықтармен штрихтау
	1.3.1.3 тік көлденең және тік сызықтарды сызу	2.3.1.3 суреттерді контур бойымен сызу	3.3.1.3 суреттерді қойылған нүктелер бойынша бастырып сызу	4.3.1.3 суреттің контурын көшіру
	1.3.1.4 еліктеу, үлгі бойынша мозаикадан өрнек құрастыру	2.3.1.4 үлгі бойынша мозаикадан өрнек құрастыру	3.3.1.4 мозаикадан жоспар бойынша өрнек құрастыру	4.3.1.4 үлгі бойынша мозаикадан заттың суретін жасау

	1.3.1.5 сопақшаны, шарларды айналдыру кезінде қалыптау қозғалыстарын жасау	2.3.1.5 ермексаздан геометриялық пішіндерді, қарапайым заттарды мүсіндеу (домалау, шымшу, басу, тегістеу)	3.3.1.5 ермексаздан қарапайым заттарды, жануарларды, адамдарды мүсіндеу	4.3.1.5 ермексаздан жануарларды, адамдарды, қоршаған орта объектілерін мүсіндеу
	1.3.1.6 түзу көлденең сызықтар сызу	2.3.1.6 сызық ішінде түзу, көлбеу, сынған сызықтардан тұратын жиіктерді салу	3.3.1.6 үйренген элементтердің шекараларын салу	4.3.1.6 әр түрлі конфигурациялардың толқынды, көлбеу түзу және нүктелі сызықтар сызу
	1.3.1.7 бағытты өзгерте отырып, шектеулі кеңістікте сызықтар жүргізу	2.3.1.7 осы үлгі бойынша нүктелер бойынша сызықтар жүргізу	3.3.1.7 ырғақты ою- өрнектерді салу	3.3.1.7 конфигурациясы бойынша баспа әріптерінің элементтеріне ұқсас фигураларды салу

42. Бағдарлама зиятының орташа түрде бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 1-4 сыныптары үшін «Сенсорлық даму» пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспар әр бөлімдегі оқу мақсаттарының шамамен көлемін көрсетеді.

43. Оқу мақсаттарын сыныптар мен тоқсандар бойынша бөлу ұсынымдық сипатта болады. Мұғалім әр оқушының қабілетін ескере отырып, оқу мақсаттарын жеке анықтайды.

Параграф 3. Зиятының орташа түрде бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 1-4 сыныптары үшін «Сенсорлық даму» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспары

1) 1 -сынып:

Өтпелі ортақ тақырып	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 -тоқсан		
<p>1-2 апта: Білім алушыларды бақылау және тексеру; 3 апта "Мен, менің денем"; 4 апта "Жемістер, жидектер"; 5 апта "Көкөністер"; 6 апта "Менің ойыншықтарым"; 7 апта "Менің отбасым"; 8 апта "Менің үйім"; 9 апта "Менің мектебім"</p>	1.1. Көріп қабылдау және зейін	<p>1.1.1.1 адамның бетіне, қозғалмалы және қозғалмайтын заттарға назар аудару</p> <p>1.1.1.2 қозғалатын затты көзбен қадағалау (көлденең, тігінен, шеңбер бойымен, алға / артқа)</p>
	1.2. Түс, пішін, өлшемді ажырату	<p>1.1.2.1 түсі бойынша күрт ерекшеленетін үлгіге сәйкес заттарды таңдау - басым белгі (2 қарама-қарсы түс)</p> <p>1.1.2.2 қоршаған ортадан таныс түстерді табу</p>
	1.3. Есту қабылдау және зейін	1.1.3.1 қоршаған орта дыбыстарына жауап беру: сөйлеу, музыка, шу
	1.4. Тактильді-моторлық қабылдау және заттардың ерекше қасиеттерін қабылдау	1.1.4.1 бағдарлаудың іздеу әдістерін қолдану: әр түрлі жағынан қарау, сипап сезіну, қабаттасу
	1.5. Кинестетикалық және кинетикалық даму	1.1.5.1 адамның жанасуына барабар эмоционалды-моторлы жауап беру
	2.1. Өз денесінде бағдарлау	1.2.1.1 дене мүшелерін ажырату (мұрын, көз көрсет)
	2.2. Қоршаған кеңістікте бағдарлау	1.2.2.1 меңзеу қимылы арқылы «мұнда – сонда», «алға-артқа», «осында», «қасында» заттардың орнын ажырату
	2.3. Қағаз парағында, үстел бетінде бағдарлау	1.2.3.1 көрсетілім бойынша бірнеше заттарды қатарға қой: "ойыншықтарды қатарға қой"
	3.1. Қол мен саусақты дамыту	1.3.1.1 мұғаліммен саусақ ойындарын ойнау (саусақтарды жұдырықпен қысу, саусақтарды ашу, саусағыңызбен көрсету, заттың контурын сызу және саусақпен сурет салу, т.б.)
	2 -тоқсан	
<p>1 апта "Менің киімім"; 2 апта "Менің аяқ киімім"; 3 апта "Азық-түлік"; 4 апта "Шай ыдыстары"; 5 апта "Жиһаз"; 6 апта "Жаңа жыл мерекесі"; 7 апта "Жаңа жыл мерекесі"</p>	1.1. Көріп қабылдау және зейін	<p>1.1.1.3 өз заттарын іздеу, тану және табу</p> <p>1.1.1.4 затты оның бейнесімен байланыстыру</p>
	1.2. Түс, пішін, өлшемді ажырату	<p>1.1.2.3 пішіні бойынша күрт ерекшеленетін заттарды үлгі бойынша таңдау (осындай бер)</p> <p>1.1.2.4 шар мен текшенің қасиеттерін зерттеу: доп домалайды, текше домаламайды</p>
	1.3. Есту қабылдау және зейін	1.1.3.2 таныс адамдардың дауысына жауап беру
	1.4. Тактильді-моторлық қабылдау және заттардың ерекше	1.1.4.2 тағамды дәміне қарай тану (алма, нан, кәмпит)

	қасиеттерін қабылдау	
	1.5. Кинестетикалық және кинетикалық даму	1.1.5.2 материалдармен (ағаш, металл, су және т. б.) жанасуға барабар жауап беру
	2.1. Өз денесінде бағдарлау	1.2.1.1 дене мүшелерін ажырату
	2.2. Қоршаған кеңістікте бағдарлау	1.2.2.2 «Қуыршақ қайда?» деген сұраққа жестпен көрсету
	2.3. Қағаз парағында, үстел бетінде бағдарлау	1.2.3.2 еліктеу, үлгі бойынша үлестірмелі қағаздарды параққа қою
	3.1. Қол мен саусақты дамыту	1.3.1.2 жазу құралдарын ұстау үшін арнайы жаттығулар жасау
		1.3.1.3 тік көлденең және тік сызықтарды сызу
		3 -тоқсан
1 апта "Қыс қызықтары"; 2 апта "Қысқы киім және аяқ киім"; 3 апта "Үй жануарлары"; 4 апта "Жабайы жануарлар" 5 апта "Үй құстары"; 6 апта "Жабайы құстар"; 7 апта "Көлік"; 8 апта "Анамның мерекесі"; "Наурыз мерекесі"	1.1. Көріп қабылдау және зейін	1.1.1.5 сөз бойынша көптеген басқалардың ішінен затты іздеу және тез табу 1.1.1.6 нұсқаулыққа сәйкес бөлмедегі затты табыңыз: қуыршақ қайда?
	1.2. Түс, пішін, өлшемді ажырату	1.1.2.5 шеңбердің, сопақшаның, квадраттың жазықтық модельдерін сипап сезу және визуалды түрде ажырату
		1.1.2.6 геометриялық паздарды құрастыру, жақтауларға дөңгелек, сопақ және төртбұрышты кірістірулерді салу
	1.3. Есту қабылдау және зейін	1.1.3.3 құлақ, иық, бел деңгейінде орналасқан қозғалмайтын дыбыс көзінің орнын анықтау
		1.1.3.4 музыкалық ойыншықтардың дыбысының басталуы мен аяқталуына жауап беру
	1.4. Тактильді-моторлық қабылдау және заттардың ерекше қасиеттерін қабылдау	1.1.4.3 үлгі бойынша жанасу кезінде көлемді фигуралар мен заттарды анықтау (Ғажайып дорба)
		1.1.4.4 үлгі бойынша заттардың мөлшері мен пішінін жанасу арқылы ажырату
	1.5. Кинестетикалық және кинетикалық даму	1.1.5.3 дене бетіндегі қысымға барабар жауап беру
		1.1.5.4 басқа адамдардың қимылдарының орындалуын бақылау және қозғалыстарды қайталау
	2.1. Өз денесінде бағдарлау	1.2.1.1 дене мүшелерін ажырату
	2.2. Қоршаған кеңістікте бағдарлау	1.2.2.3 сынып бөлмесінде бағдарлау, өзінің үстел, орындығын табу
		1.2.3.3 үлгіге еліктеу бойынша 2 бөліктен заттық суреттер құрастыру

	2.3. Қағаз парағында, үстел бетінде бағдарлау	1.2.3.4. фишкалар мен геометриялық фигураларды орнын көрсете отырып, еліктеп қағаз парағында орналастыру
	3.1. Қол мен саусақты дамыту	1.3.1.4 еліктеу, үлгі бойынша мозаикадан өрнек құрастыру 1.3.1.5 сопақшаны, шарларды айналдыру кезінде қалыптау қозғалыстарын жасау
1 апта "Ағаштар"; 2 апта «Гүлдер»; 3 апта "Жәндіктер"; 4 апта "Көктемге арналған киім"; 5 апта "Балықтар"; 6 апта "Жемістер"; 7 апта "Көкөністер"; 8 апта "Жидектер"; 9 апта "Жазға арналған киім"; "Балалардың жазғы қызықтары"		4 -тоқсан
	1.1. Көріп қабылдау және зейін	1.1.1.7 еліктеу бойынша геометриялық фигуралардан құрастыру (үй, қоршау) 1.1.1.8 еліктеу арқылы геометриялық фигуралардан, таяқшалардан, моншақтардан ою-өрнектер жасау 1.1.1.9 заттар қатарындағы өзгерістерді анықтау (не жоғалып кетті?)
	1.2. Түс, пішін, өлшемді ажырату	1.1.2.7 үлкен және кішкентай көлемді заттарды көрсету, ауызша нұсқаулық, өз бетінше салыстыру кезінде көзбен сәйкестендіру 1.1.2.8 көрсетілімге, үлгіге, ауызша нұсқаулыққа сәйкес үлкен және кішкентай жалпақ заттарды салыстыру кезінде қабаттасуды қолдану 1.1.2.9 өлшемі бойынша қарама-қарсы 2 затты ажырату (үлкен, кіші)
	1.3. Есту қабылдау және зейін	1.1.3.5 дыбысқа еліктеу мен қоршаған орта дыбыстарын ажырату, дыбыстың шығу көзімен сәйкестендіру
	1.4. Тактильді-моторлық қабылдау және заттардың ерекше қасиеттерін қабылдау	1.1.4.5 иістерді сезу
	1.5. Кинестетикалық және кинетикалық даму	1.1.5.5 жануарлардың қозғалысын бақылау
	2.1. Өз денесінде бағдарлау	1.2.1.1 дене мүшелерін ажырату
	2.2. Қоршаған кеңістікте бағдарлау	1.2.2.4 мұғалімнің көмегімен кеңістіктік қарым-қатынастарды модельдеу (қуыршақ жиһазын орналастыру, үстелдің жайылуы және т.б.)
	2.3. Қағаз парағында, үстел бетінде бағдарлау	1.2.3.5 геометриялық фигураларды бояу
	3.1. Қол мен саусақты дамыту	1.3.1.6 түзу көлденең сызықтар сызу 1.3.1.7 бағытты өзгерте отырып, шектеулі кеңістікте сызықтар жүргізу

2) 2 -сынып:

Өтпелі ортақ тақырып	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары	
1 -тоқсан			
1-2 апта Білім алушыларды бақылау және тексеру; 3 апта "Мен және менің отбасым"; 4 апта "Менің денем. Мен ұлмын, мен қызбын"; 5 апта "Көкөністер"; 6 апта "Жемістер, жидектер"; 7 апта "Менің ойыншықтарым"; 8 апта "Менің үйім"; 9 апта "Менің мектебім"	1.1. Көріп қабылдау және зейін	2.1.1.1 заттарды, адамдарды, жануарларды қарау: объектінің негізгі элементтері, бөлшектері	
	1.2. Түс, пішін, өлшемді ажырату	2.1.1.2 сұраныс бойынша затты іздеу (доп қайда?)	
		2.1.2.1 түсі бойынша күрт ерекшеленетін үлгіге сәйкес заттарды таңдау - басым белгі (3 қарама-қарсы түс)	
	1.3. Есту қабылдау және зейін	2.1.2.2 аппликация мен құрастыру заттарды орналастыру кезінде түстерді үлгі бойынша ауыстыру	
	1.4. Тактильді-моторлық қабылдау және заттардың ерекше қасиеттерін қабылдау	2.1.3.1 2-ден таңдау кезінде ойыншықтардың дыбыстарының табиғаты бойынша күрт ерекшеленетінін есту арқылы ажырату: барабан-сырнай	
	1.5. Кинестетикалық және кинетикалық даму	2.1.4.1 арнайы тексеру қозғалыстарын қолдану (сипау, илеу, түрту, қысу)	
	2.1. Өз денесінде бағдарлау	2.1.5.1 вербалды емес қарым-қатынасты (мимика, пантомимика) әртүрлі тәсілдермен білдіру	
	2.2. Қоршаған кеңістікте бағдарлау	2.2.1.1 дене бөліктерінің кеңістіктік орналасуын бағдарлау: басы-жоғарыда, аяқтары-төменде, денесі-ортасында, қолдары-дененің жанында	
	2.3. Қағаз парағында, үстел бетінде бағдарлау	2.1.2.1. заттардың өздеріне қатысты орналасуын ажырату: алыс, жақын, айналасында, жоғарыда, төменде, өзінен бұрын (алдында), артында көрсетілім бойынша, үлгі бойынша	
	3.1. Қол мен саусақты дамыту	2.2.3.1 үстелге жазық және көлемді заттарды үлгі бойынша тік және көлденең бағытта, құрылым бойынша (солдан-оңға, жоғарыдан-төменге, орталықта) қою	
1 апта "Менің киімім"; 2 апта "Менің аяқ киімім"; 3 апта "Азық-түлік";	1.1. Көріп қабылдау және зейін	2.3.1.1 түймелерді, үлкен моншақтарды жіпке тізу, жарманы сұрыптау; түймелерді, сырманы, түймелерді, ілмектерді бекіту және ашу	
		2.3.1.2 трафареттерді ерікті түрде штрихтау	
	1.2. Түс, пішін, өлшемді ажырату	2 -тоқсан	
		2.1.1.3 бөлмеден, жиынтықтан берілген затты табу 2.1.1.4 суреттерден тиісті затты немесе әрекетті табу (кім жүгіреді?) 2.1.2.3 үлгі бойынша текшені, шар, брус тану 2.1.2.4 шар мен текшенің қасиеттерін ажырату (шар дөңгелек, дөңгелектерді көрсет)	

4 апта "Шай ыдыстары"; 5 апта "Жиһаз"; 6 апта "Жаңа жыл мерекесі"; 7 апта "Жаңа жыл мерекесі"	1.3. Есту қабылдау және зейін	2.1.3.2 таныс адамдардың дауыстарын тану, көрсету немесе атымен атау
	1.4. Тактильді-моторлық қабылдау және заттардың ерекше қасиеттерін қабылдау	2.1.4.2 сұйық және қою тағамдардың (ыстық, суық) қарама-қарсы температуралық режимдерін ажырату
	1.5. Кинестетикалық және кинетикалық даму	2.1.5.2 әртүрлі температурадағы материалдармен жанасуға адекватты жауап беру
	2.1. Өз денесінде бағдарлау	2.2.1.1 дене бөліктерінің кеңістіктік орналасуын бағдарлау: басы-жоғарыда, аяқтары-төменде, денесі-ортасында, қолдары-дененің жанында
	2.2. Қоршаған кеңістікте бағдарлау	2.2.2.2 көрсетілім бойынша заттардың бір-біріне қатысты орналасуын ажырату: " алдында, артында, арасында, ішінде, үстінде, астында "
	2.3. Қағаз парағында, үстел бетінде бағдарлау	2.2.3.2 қағаз парақта бағдарлау (ортасы, ортасында, жоғарғы, төменгі, сол, оң)
	3.1. Қол мен саусақты дамыту	2.3.1.3 суреттерді контур бойымен сызу 2.3.1.4 үлгі бойынша мозаикадан өрнек құрастыру
1 апта "Қыс қызықтары"; 2 апта "Қысқы киім және аяқ киім"; 3 апта "Үй жануарлары"; 4 апта "Үй құстары"; 5 апта "Жабайы жануарлар"; 6 апта "Жабайы құстар"; 7 апта "Көлік"; 8 апта "Анамның мерекесі"; 9 апта "Наурыз мерекесі"	3 -тоқсан	
1.1. Көріп қабылдау және зейін	2.1.1.5 суреттегі көптеген басқалардың ішінен затты іздеу және тез табу	
	2.1.1.6 өзінің және басқа адамдардың киімдерін, шкафын, үстелін ажырату	
1.2. Түс, пішін, өлшемді ажырату	2.1.2.5 шеңбердің, сопақшаның, квадраттың, үшбұрыштың жазықтық модельдерін сипап сезу және визуалды түрде ажырату	
	2. 1.2.6 геометриялық пазылдарды құрастыру, дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрышты, тікбұрышты кірістірулерді салу	
	2.1.2.7 көрсетілім бойынша ауызша нұсқаулық, өз бетінше қалың және жұқа заттарды салыстыру кезінде көріп байланыстыру	
1.3. Есту қабылдау және зейін	1.1.3.3 локализацияны анықтау және дыбыс көзінің қозғалысын бақылау	
	2.1.3.4 сөзсіз дыбыстарды дыбыс деңгейі бойынша ажырату (қатты және тыныш), музыкалық ойыншықтарда ойнау	
1.4. Тактильді-моторлық қабылдау және заттардың ерекше қасиеттерін қабылдау	2.1.4.3 саны ұлғайған кезде үлгі бойынша көлемді және жалпақ затқа жұпты жанасу арқылы таңдау	
	2.1.4.4 әр түрлі заттардың контраст температурасын ажырату	
1.5. Кинестетикалық	2.1.5.3 объектілерден келетін дірілге барабар жауап беру	

	және кинетикалық даму	2.1.5.4 еліктеу арқылы қимылдарды орындау
	2.1. Өз денесінде бағдарлау	2.2.1.2 оң және сол қолды ажырату
	2.2. Қоршаған кеңістікте бағдарлау	2.2.2.3 мұғалімнің, басқа балалардың артынан үй-жайда мұғалімнің нұсқауы бойынша қозғалу
	2.3. Қағаз парағында, үстел бетінде бағдарлау	2.2.3.3 үлгі бойынша 3 бөліктен заттық суреттер құрастыру
		2.2.3.4 үлгі бойынша фишкаларды қағаз парағына орналастыру
	3.1. Қол мен саусақты дамыту	2.3.1.5 ермексаздан геометриялық пішіндерді, қарапайым заттарды мүсіндеу (домалау, шымшу, басу, тегістеу)
		2.3.1.6 сызық ішінде түзу, көлбеу, сынған сызықтардан тұратын жиектерді салу
1 апта "Ағаштар"; 2 апта "Гүлдер"; 3 апта "Жәндіктер"; 4 апта "Көктемге арналған киім"; 5 апта "Балықтар"; 6 апта "Жемістер"; 7 апта "Көкөністер"; 8 апта "Жидектер"; 9 апта "Жазға арналған киім"; "Балалардың жазғы қызықтары"	4 -тоқсан	
	1.1. Көріп қабылдау және зейін	2.1.1.7 табиғаттан алынған геометриялық пішіндерден құрастыру
		2.1.1.8 үлгі бойынша геометриялық фигуралардан, таяқшалардан, моншақтардан ою-өрнектер жасау
		2.1.1.9 қатардағы заттардың орналасу ретін есте сақтау
	1.2. Түс, пішін, өлшемді ажырату	2.1.2.8 сұраныс бойынша екі заттың қалың, жұқа затын тану және көрсету
		2.1.2.9 2 затты өлшемі бойынша әртүрлі тәсілдермен салыстыру (үлкен, кішірек, салыстыру)
	1.3. Есту қабылдау және зейін	2.1.3.5 дыбысқа еліктеуді ажырату, дыбыс көзімен байланыстыру және атау (не естілді?)
		2.1.3.6 дыбыстардың санын есту арқылы ажырату: біреуі көп; музыкалық ойыншықтарда ойнау
	1.4. Тактильді-моторлық қабылдау және заттардың ерекше қасиеттерін қабылдау	2.1.4.5 қарама-қарсы иістерді ажырату (жағымды және жағымсыз)
	1.5. Кинестетикалық және кинетикалық даму	2.1.5.5 жануарлардың қозғалысына еліктеу
		2.1.5.6 еліктеу арқылы мимикалық қозғалыстарды жасау
	2.1. Өз денесінде бағдарлау	2.2.1.2 оң және сол қолды ажырату
	2.2. Қоршаған кеңістікте бағдарлау	2.2.2.4 еліктеу арқылы кеңістіктік қатынастарды модельдеу (ғимараттар, құрылыс және т. б.)

	2.3. Қағаз парағында, үстел бетінде бағдарлау	2.2.3.5 заттық суреттерді бояу
	3.1. Қол мен саусақты дамыту	2.3.1.7 осы үлгі бойынша нүктелер бойынша сызықтар жүргізу

3) 3 - сынып:

Өтпелі ортақ тақырып	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 -тоқсан		
1-2 апта Білім алушыларды бақылау және тексеру; 3 апта "Мен және менің отбасым"; 4 апта "Менің денем. Мен ұлмын, мен қызбын"; 5 апта"Көкөністер"; 6 апта"Жемістер, жидектер"; 7 апта"Менің ойыншықтарым"; 8 апта "Менің үйім"; 9 апта "Менің мектебім"	1.1. Көріп қабылдау және зейін	3.1.1.1 заттарды мақсатты түрде зерттеу, көріп зерттеу, негізгі элементтерді, бөлшектерді, қасиеттерді окшаулау 3.1.1.2 жұп заттарды табу (осындай бер)
	1.2. Түс, пішін, өлшемді ажырату	3.1.2.1 заттарды түсі бойынша үлгісі бойынша біріктіру 3.1.2.2 түстерді әрекет сигналы ретінде пайдалану
	1.3. Есту қабылдау және зейін	3.1.3.1 2-3-тен таңдау кезінде шу мен музыкалық аспаптардың дыбыстарын ажырату
	1.4. Тактильді-моторлық қабылдау және заттардың ерекше қасиеттерін қабылдау	3.1.4.1 бағдарлаудың іздеу әдістерін қолдану: сезіну, сипау, илеу, түрту қысу
	1.5. Кинестетикалық және кинетикалық даму	3.1.5.1 жануарлар мен адамдардың қозғалысына еліктеу (қоян сияқты)
	2.1. Өз денесінде бағдарлау	3.2.1.1 дененің оң және сол жақтарын ажырату, бұл алдыңғы, артқы
	2.2. Қоршаған кеңістікте бағдарлау	3.1.2.1. көрсетілім бойынша, үлгі бойынша заттардың өздеріне қатысты орналасуын ажырату: алыс, жақын, жоғарыда, төменде, алдында, артында
	2.3. Қағаз парағында, үстел бетінде бағдарлау	3.2.3.1 затты "алға, артқа, жоғары, төмен, оңға, солға, бүйірге " көрсетілім бойынша, ауызша нұсқау бойынша жылжыту
	3.1. Қол мен саусақты дамыту	3.3.1.1 бауларды, бантикті байлау және шешу 3.3.1.2 жақтауда тік, көлденең және көлбеу сызықтармен үлгі бойынша штрихтау
	1 апта"Менің киімім"; 2 апта "Менің аяқ киімім"; 3 апта"Азық-түлік";	2 -тоқсан
	1.1. Көріп қабылдау және зейін	3.1.1.3 объектілердің сыртқы қасиеттері мен сапасына іс жүзінде назар аудару (сынау және қателік әдісі) 3.1.1.4 бөлшектерімен ерекшеленетін заттық және сюжеттік суреттерді салыстыру

4 апта "Шай ыдыстары"; 5 апта "Жиһаз"; 6 апта "Жаңа жыл мерекесі"; 7 апта "Жаңа жыл мерекесі"	1.2. Түс, пішін, өлшемді ажырату	3.1.2.3 текшені, шар, брус аты бойынша табу 3.1.2.4 заттар мен ойыншықтардан геометриялық пішіндерді тану (шарға ұқсас, бірдей)
	1.3. Есту қабылдау және зейін	3.1.3.2 ерлер, әйелдер, балалар дауыстарын есту арқылы ажырату
	1.4. Тактильді-моторлық қабылдау және заттардың ерекше қасиеттерін қабылдау	3.1.4.2 өнімдердің негізгі дәмдік қасиеттерін ажырату (ащы, тәтті, қышқыл, тұзды)
	1.5. Кинестетикалық және кинетикалық даму	3.1.5.2 текстурасы мен тұтқырлығы бойынша әртүрлі материалдармен жанасуға барабар жауап беру
	2.1. Өз денесінде бағдарлау	3.2.1.1 дененің оң және сол жақтарын ажырату, бұл алдыңғы, артқы
	2.2. Қоршаған кеңістікте бағдарлау	3.2.2.2 бір-біріне қатысты 2-3 затты орналастыру: "бұрын, артында, арасында, ішінде, үстінде, астында" көрсетілім бойынша, үлгі бойынша, ауызша нұсқаулық бойынша
	2.3. Қағаз парағында, үстел бетінде бағдарлау	3.2.3.2 қағаз парақта бағдарлау (ортасы, ортасында, жоғарғы, төменгі, сол, оң)
	3.1. Қол мен саусақты дамыту	3.3.1.3 суреттерді қойылған нүктелер бойынша бастырып сызу 3.3.1.4 мозаикадан жоспар бойынша өрнек құрастыру
1 апта "Қыс қызықтары"; 2 апта "Қысқы киім және аяқ киім"; 3 апта "Үй жануарлары"; 4 апта "Үй құстары"; 5 апта "Жабайы жануарлар"; 6 апта "Жабайы құстар"; 7 апта "Көлік"; 8 апта "Анамның мерекесі"; 9 апта "Наурыз мерекесі"	3 -тоқсан	
	1.1. Көріп қабылдау және зейін	3.1.1.5 суреттің контуры бойынша таныс затты тану
		3.1.1.6 нұсқауларға сәйкес затты табу: барлық қызыл түсті көрсету
		3.1.1.7 сурет бойынша геометриялық фигуралардан құрастыру
	1.2. Түс, пішін, өлшемді ажырату	3.1.2.5 геометриялық фигуралардың атауларын қолдану шеңбер, сопақ, шаршы, үшбұрыш
		3.1.2.6 геометриялық пішіндерді жіктеу
		3.1.2.7 заттарды ені бойынша салыстыру кезінде көзбен көріп салыстыру әдістерін қолдану
	1.3. Есту қабылдау және зейін	3.1.3.3 шуларға эмоционалды түрде жауап беру: қолмен қатты және жағымсыз шудан қорғану, жағымды дыбыстарға қуанышты мимикамен, есту зейінімен, қимылдармен жауап беру
		3.1.3.4 сөзсіз дыбыстарды ұзақтығы бойынша ажырату (ұзақ-қысқа), музыкалық ойыншықтарда ойнау
		3.1.4.3 сөз бойынша затты сипап сезу арқылы табу

	1.4. Тактильді-моторлық қабылдау және заттардың ерекше қасиеттерін қабылдау	3.1.4.4 заттарды салмағы бойынша ажырату (ауыр-жеңіл)
	1.5. Кинестетикалық және кинетикалық даму	3.1.5.3 дененің жағдайына адекватты жауап беру (көлденең, тік) 3.1.5.4 бұйрық бойынша қозғалыстарды орындау
	2.1. Өз денесінде бағдарлау	3.2.1.1 дененің оң және сол жақтарын ажырату, бұл алдыңғы, артқы
	2.2. Қоршаған кеңістікте бағдарлау	3.2.2.3 мектепте бағдарлау, сынып, дәретхана, асхана табу
	2.3. Қағаз парағында, үстел бетінде бағдарлау	3.2.3.3 үлгі бойынша 4 бөліктен тұратын заттық суретті құрастыру 3.2.3.4 нұсқаулыққа сәйкес қағаз парақта фишкаларды орналастыру
	3.1. Қол мен саусақты дамыту	3.3.1.5 ермексаздан қарапайым заттарды, жануарларды, адамдарды мүсіндеу 3.3.1.6 үйренген элементтердің шекараларын салу
1 апта "Ағаштар"; 2 апта "Гүлдер"; 3 апта "Жәндіктер"; 4 апта "Көктемге арналған киім"; 5 апта "Балықтар"; 6 апта "Жемістер"; 7 апта "Көкөністер"; 8 апта "Жидектер"; 9 апта "Жазға арналған киім"; "Балалардың жазғы қызықтары"		4 -тоқсан
	1.1. Көріп қабылдау және зейін	3.1.1.8 геометриялық пішіндерден, таяқшалардан, моншақтардан үлгі мен сөз бойынша ою-өрнек жасау 3.1.1.9 көзге арналған гимнастика қимылдарын орындау 3.1.1.10 заттардың орналасқан жерлерін еске түсіру
	1.2. Түс, пішін, өлшемді ажырату	3.1.2.8 өз бетінше, үлгі, ауызша нұсқау бойынша заттарды ені бойынша салыстыру кезінде қабаттастыру, беттестіру әдістерін қолдану 3.1.2.9 3 затты өлшемі бойынша салыстыру (үлкен, кіші, ең кішкентай)
	1.3. Есту қабылдау және зейін	3.1.3.5 мимика және пантомима сүйемелдеуімен қоршаған ортаның дыбыстарына еліктеу 3.1.3.6 музыкалық ойыншықтар мен қимылдар арқылы әуеннің табиғатын (көңілді, мұңды) ажырату және жаңғырту
	1.4. Тактильді-моторлық қабылдау және заттардың ерекше қасиеттерін қабылдау	3.1.4.5 сөйлеу немесе пантомима құралдарының көмегімен иісті таңдау кезінде артықшылықтарды білдіру
	1.5. Кинестетикалық және кинетикалық даму	3.1.5.5 табиғи құбылыстарға еліктеу (жаңбыр, жел) 3.1.5.6 эмоционалды күйді көрсететін мимикалық қозғалыстарды қайталау

	2.1. Өз денесінде бағдарлау	3.2.1.1 дененің оң және сол жақтарын ажырату, бұл алдыңғы, артқы
	2.2. Қоршаған кеңістікте бағдарлау	3.2.2.4 табиғаттан кеңістіктік қатынастарды модельдеу (ғимараттар, құрылыстар, т.б.)
	2.3. Қағаз парағында, үстел бетінде бағдарлау	3.2.3.5 суреттің боялмаған бөлігін бояу
	3.1. Қол мен саусақты дамыту	3.3.1.7 ырғақты ою-өрнектерді салу

4) 4 -сынып:

Өтпелі ортақ тақырып	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 -тоқсан		
1-2 апта Білім алушыларды бақылау және тексеру; 3 апта "Мен және менің отбасым"; 4 апта "Менің денем. Мен ұлмын, мен қызбын"; 5 апта "Көкөністер"; 6 апта "Жемістер, жидектер"; 7 апта "Менің ойыншықтарым"; 8 апта "Менің үйім"; 9 апта "Менің мектебім"	1.1. Көріп қабылдау және зейін	4.1.1.1 бағдарлаудың іздеу тәсілдерін қолдану (жоспарлы бақылау) 4.1.1.2 затты оның жеке бөліктері арқылы тану
	1.2. Түс, пішін, өлшемді ажырату	4.1.2.1 негізгі түстерді ажырату (қызыл, жасыл, көк, сары, ақ, қара) 4.1.2.2 сөз бойынша сәйкес түсті табу, таныс заттардың түсін атау
	1.3. Есту қабылдау және зейін	4.1.3.1 4-5-тен таңдау кезінде ойыншықтардың табиғаты бойынша күрт ерекшеленетін дыбыстарын естіп ажырату
	1.4. Тактильді-моторлық қабылдау және заттардың ерекше қасиеттерін қабылдау	4.1.4.1 әр түрлі әрекет түрлерінде тактильді-моторлы сезімталдықты қолдану: модельдеу; саусақпен сурет салу; саусақ ойындары
	1.5. Кинестетикалық және кинетикалық даму	4.1.5.1 ертегі кейіпкерлеріне, мультфильмдер мен фильмдердің кейіпкерлеріне еліктеу
	2.1. Өз денесінде бағдарлау	4.2.1.1 өзінде және фотосуретте дене бөліктерін, басқа адамдардың, жануарлардың дене бөліктерін, дененің оң және сол жақтарын, алдыңғы, артқы жағын ажырату және атау
	2.2. Қоршаған кеңістікте бағдарлау	4.1.1.2 заттардың өздеріне қатысты орналасуын, заттардың бөліктерінің өзара орналасуын ажырату: алыс, жақын, айналасында, жоғарыда, төменде, өзіңнің алдында / артында, жоғарыда, төменде, астында
	2.3. Қағаз парағында, үстел бетінде бағдарлау	4.2.3.1 сұрақтарға жауап беру: «Қай жерде? Қайда ..?» (алға, артқа, жоғары, төмен, оңға, солға, бүйірге)
	3.1. Қол мен саусақты дамыту	4.3.1.1 күнделікті өмірде және сабақта нақты кимылдар жасау (байлау, шешу, бекіту)

		4.3.1.2 әртүрлі типтегі сызықтармен штрихтау
1 апта "Менің киімім"; 2 апта "Менің аяқ киімім"; 3 апта "Азық-түлік"; 4 апта "Шай ыдыстары"; 5 апта "Жиһаз"; 6 апта "Жаңа жыл мерекесі"; 7 апта "Жаңа жыл мерекесі"	2 -тоқсан	
	1.1. Көріп қабылдау және зейін	4.1.1.3 объектілердің сыртқы қасиеттері мен сапасына іс жүзінде назар аудару (сынау және қателесу әдісі, тәжірибелік қолдану)
		4.1.1.4 сюжеттік суреттерде сюжеттік желіні, ұйқаспайтын жерін бөліп көрсету (болады, болмайды)
	1.2. Түс, пішін, өлшемді ажырату	4.1.2.3 геометриялық денелердің (текше, шар, брус) атауларын өз сөзінде қолдану
		4.1.2.4 заттардың суреттеріндегі текшені, шарды тану
	1.3. Есту қабылдау және зейін	4.1.3.2 күлу, жылау, айқайлау, сыбырлауды ажырату және шығару
	1.4. Тактильді-моторлық қабылдау және заттардың ерекше қасиеттерін қабылдау	4.1.4.2 консистенциясы әртүрлі өнімдерді ажыратыңыз (сұйық, қатты, тұтқыр, борпылдақ)
		4.1.4.3 үлгіге, сөзге, суретке сәйкес жұбын табу үшін санын көбейту кезінде таңдау
	1.5. Кинестетикалық және кинетикалық даму	4.1.5.2 дененің әртүрлі беттермен жанасуына барабар жауап беру
	2.1. Өз денесінде бағдарлау	4.2.1.1 өзінде және фотосуретте дене бөліктерін, басқа адамдардың, жануарлардың дене бөліктерін, дененің оң және сол жақтарын, алдыңғы, артқы жағын ажырату және атау
2.2. Қоршаған кеңістікте бағдарлау	4. 2.2.2. бір-біріне қатысты 2-3 затты орналастыру: "алдында, артында, арасында, ішінде, үстінде, астында" көрсетілім бойынша, үлгі бойынша, ауызша нұсқау бойынша	
2.3. Қағаз парағында, үстел бетінде бағдарлау	4.2.3.2 қағаз парақта бағдарлау (ортасы, ортасында, жоғарғы, төменгі, сол, оң, бұрыш, сол жақ бұрыштар, жоғарғы оң жақ бұрыш)	
3.1. Қол мен саусақты дамыту	4.3.1.3 суреттің контурын көшіру	
	4.3.1.4 үлгі бойынша мозаикадан заттың суретін жасау	
1 апта "Қыс қызықтары"; 2 апта "Қысқы киім және аяқ киім"; 3 апта "Үй жануарлары"; 4 апта "Үй құстары"; 5 апта "Жабайы жануарлар";	3 -тоқсан	
	1.1. Көріп қабылдау және зейін	4.1.1.5 қабаттасқан немесе шулы кескіндегі таныс нысанды тану
		3.1.1.6 сипаттама бойынша затты табу: жасыл, тәтті, дөңгелек
	1.2. Түс, пішін, өлшемді ажырату	4.1.1.7 геометриялық пішіндерден сурет бойынша, табиғаттан, жоспар, сызба бойынша құрастыру
4.1.2.5 шеңбер, сопақша, шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрышты әртүрлі көлемдегі, түсті фигуралардан (үлгі бойынша, аты бойынша) ажырату		

6 апта "Жабайы құстар"; 7 апта "Көлік"; 8 апта "Анамның мерекесі"; 9 апта "Наурыз мерекесі"		4.1.2.6 заттарды екі белгі бойынша біріктіру (үлкен қызыл шарлар)
		4.1.2.7 екі затты өлшемі, ұзындығы, биіктігі, ені, қалыңдығы, тереңдігі бойынша көріп салыстыру, қабаттастыру арқылы салыстыру
	1.3. Есту қабылдау және зейін	4.1.3.3 сигналдарға жауап беру (тоқта, автомобильдің дыбысы және т. б.)
		4.1.3.4 дыбыстың қарқынын есту арқылы ажырату; дыбыстық ойыншықтарда буындарды айту, шапалақтау, соғу арқылы ойнау
	1.4. Тактильді-моторлық қабылдау және заттардың ерекше қасиеттерін қабылдау	4.1.4.4 заттардың қасиеттерін ажырату (жұмсақ, қатты, тегіс, өрескел)
	1.5. Кинестетикалық және кинетикалық даму	4.1.5.3 ойдан шығарылған заттармен әрекет ету
		4.1.5.4 қозғалыстардың реттілігін өз бетінше орындау (2-3-тен)
	2.1. Өз денесінде бағдарлау	4.2.1.1 өзінде және фотосуретте дене бөліктерін, басқа адамдардың, жануарлардың дене бөліктерін, дененің оң және сол жақтарын, алдыңғы, артқы жағын ажырату және атау
	2.2. Қоршаған кеңістікте бағдарлау	4.2.2.3 мектеп ауласында бағдарлау, мектептің кіреберісіне, қақпаға апаратын жолды табу және т.б.
	2.3. Қағаз парағында, үстел бетінде бағдарлау	4.2.3.3 сөз бойынша 4 бөліктен заттық сурет құрастыру
	4.2.3.4 фишкалар мен геометриялық фигуралардың орналасуына түсінік беру	
3.1. Қол мен саусақты дамыту	4.3.1.5 ермексаздан жануарларды, адамдарды, қоршаған орта объектілерін мүсіндеу	
	4.3.1.6 әр түрлі конфигурациялардың толқынды, көлбеу түзу және нүктелі сызықтар сызу	
1 апта "Ағаштар"; 2 апта "Гүлдер"; 3 апта "Жәндіктер"; 4 апта "Көктемге арналған киім"; 5 апта "Балықтар"; 6 апта "Жемістер";	4 -тоқсан	
1.1. Көріп қабылдау және зейін	4.1.1.8 схема бойынша геометриялық пішіндерден, таяқшалардан, моншақтардан ою-өрнектер жасау	
	4.1.1.9 нұсқау бойынша өз бетінше еліктеу арқылы көзге арналған гимнастика қимылдарын орындау	
1.2. Түс, пішін, өлшемді ажырату	4.1.2.8 атауы бойынша ажырату: үлкен-кішкентай, биік-төмен, қалың-жұқа, ұзын-қысқа, кең-тар терең-таяз	
	4.1.2.9 біртекті заттарды кішіден үлкенге қарай орналастыру	
1.3. Есту қабылдау және зейін	4.1.3.5 қоршаған ортаның таныс дыбыстарында еркін бағдарлау	

7 апта "Көкөністер"; 8 апта "Жидектер"; 9 апта "Жазға арналған киім"; "Балалардың жазғы қызықтары"		4.1.3.6 еліктеу арқылы қарапайым ырғақтарды ойнату
	1.4. Тактильді-моторлық қабылдау және заттардың ерекше қасиеттерін қабылдау	4.1.4.5 иістерді ажырату (гүлді, цитрустық, қылқан жапырақты, ванильді, кофе)
	1.5. Кинестетикалық және кинетикалық даму	4.1.5.5 позалар мен қозғалыстарды жасау («Айна» сияқты ойындар)
		4.1.5.6 ертегі мен мультфильм кейіпкерлерінің эмоцияларын мимикамен және пантомимикамен жеткізу
	2.1. Өз денесінде бағдарлау	4.2.1.1 өзінде және фотосуретте дене бөліктерін, басқа адамдардың, жануарлардың дене бөліктерін, дененің оң және сол жақтарын, алдыңғы, артқы жағын ажырату және атау
	2.2. Қоршаған кеңістікте бағдарлау	4.2.2.4 жоспарланған және схема бойынша кеңістіктік қатынастарды модельдеу
	2.3. Қағаз парағында, үстел бетінде бағдарлау	3.2.3.5 суреттің жетіспейтін бөліктерін аяқтау
3.1. Қол мен саусақты дамыту	3.3.1.7 конфигурациясы бойынша баспа әріптерінің элементтеріне ұқсас фигураларды салу	